

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

16. oktober 2014

Høringssvar til forslag til lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v.

Der er sendt to lovforslag i høring som led i udmøntningen af reformen af beskæftigelsesindsatsen.

Vi vil i dette høringssvar give bemærkninger til lovforslaget om organisering og understøttelse af indsatsen. Bemærkninger til lovforslaget om selve reformen vil blive givet i et særskilt høringssvar.

Generelle bemærkninger

AK-Samvirke ser det som et positivt element i reformen, at a-kasserne fremover skal være en central medspiller i indsatsen for de ledige. Ligeledes ser AK-Samvirke intentionen om, at de ledige skal opleve systemet som mere sammenhængende og transparent, som positivt.

Med den nye lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen lægges op til en høj grad af centralisering af selvbetjeningsindgangene for de ledige og af styring af jobcentre og a-kasser via digitale redskaber, krav om registreringer, indberetninger og udveksling af oplysninger. Ligesom der lægges op til, at stort set hele indsatsen understøttes via et statsligt it-system.

Det er umiddelbart vores opfattelse, at dette ikke ligger i tråd med intentionerne om en mere effektiv brug af ressourcerne i a-kasser og jobcentre og en mere individuelt tilpasset indsats for den ledige.

AK-Samvirke er bekymrede for, at hele it-understøttelsen sker via ét statsligt system, som i øvrigt endnu ikke er fuldt udviklet - dette særligt henset til, at de tidligere erfaringer med store statslige it-systemer ikke er gode.

Med den nye lov lægges der op til, at a-kasserne omfattes af en lang række nye regler om it, registrering, indberetning og udveksling af oplysninger – herunder bl.a. som følge af, at der introduceres nye digitale selvbetjeningsredskaber for a-kassernes ledige medlemmer og nye registre mv.

Vi bemærker, at der er tale om ny omfattende regulering – umiddelbart mere omfattende end vi ser et behov for, og også på baggrund af, at de regler, som a-kasserne hidtil har været omfattet af, har været tilstrækkelige til at sikre god dataudveksling og understøttelse af indsatsen.

Med den regulering, som der lægges op til, er der derfor tale om et paradigmeskifte i forhold til graden af statslig it-styring og rammelægning af it-driften i a-kasserne, som vil kunne få store it-økonomiske konsekvenser for a-kasserne som private medlemsforeninger, og dermed for medlemmerne.

Samtidig bemærker vi, at det lige nu, med lovens mange bemyndigelser til senere fastsættelse af nærmere regler på administrativt niveau, er svært at gennemskue, hvilket ansvar a-kasserne får for at it-understøtte indsatsen, hvad der skal indberettes og hvilke data der skal udveksles mv. Det er derfor også svært at informere medlemmerne om, hvilke oplysninger, der som led i indsatsen, vil blive videregivet til andre – og hvad oplysningerne vil blive brugt til. Dette vil kunne gå ud over medlemmernes retssikkerhed.

Vi går ud fra, at vi fremover høres om nye krav og regler, som man ønsker at fastsætte på administrativt niveau, på et langt tidligere tidspunkt, end det er tilfældet i dag, og på et tidspunkt i processen, hvor der stadig er tid til at rette til, så kravene også understøtter centrale forretningsgange i a-kasserne.

Endelig bemærker vi, at det umiddelbart er svært at gennemskue samspillet mellem a-kassernes egne digitale selvbetjeningsredskaber og de nye centralt udviklede redskaber om fx selvbooking og joblog. Mange a-kasser har i dag udviklet egne redskaber til selvbooking af samtaler og til registrering af jobsøgningsaktiviteter i en joblog – redskaber som tager højde for de enkelte a-kassers specifikke medlemsgruppers ønsker og behov og som understøtter a-kassens administration. Medlemmerne er generelt glade for de redskaber, de bruger i a-kasserne. Mange vil derfor ikke se det som noget positivt, hvis de fremover udelukkende skal bruge ”systemets” redskaber. Som vi ser det, ligger dette heller ikke i tråd med intentionerne i reformen om, at systemet skal tilpasse sig den enkelte ledige – og ikke omvendt.

Med de mange nye pligter, som de ledige får til fx selvbooking og registrering af jobsøgningsaktiviteter i nye digitale redskaber, er der i øvrigt behov for at sikre, at ledige, som har behov for det, så vidt muligt kan få hjælp til ”medbetjening” af deres a-kasse. Derfor er det vigtigt, at der er integration og interaktion mellem de nye redskaber og a-kassernes egne sagssystemer, herunder på en sådan måde, at ”medbetjeningen” også kan bygges op om nogle hensigtsmæssige forretningsgange i den enkelte a-kasse.

Det er derfor vores opfattelse, at a-kassernes egne digitale redskaber fortsat skal kunne bruges. Sikringen af transparens og sammenhæng i indsatsen må derfor håndteres ved udveksling af nødvendige data med Det Fælles Datagrundlag.

Vi henviser i øvrigt til vores høringssvar til det lovforslag, som udmønter selve reformen.

Ud over ovennævnte generelle bemærkninger har vi følgende specifikke bemærkninger:

I. Krav om brug af Jobnet.dk og andre landsdækkende systemer

Som noget nyt lægges der i § 34, stk. 2 og 3, i lovforslaget op til, at fastsætte regler om, hvad borgere og arbejdsgivere benytter Jobnet til. Borgere benytter Jobnet til at indlægge CV, føre joblog, søge i jobannoncer mv. Arbejdsgiverne benytter Jobnet til at registrere jobannoncer, søge i CV'er og registrere ønsker om at få hjælp fra jobcenteret til formidling.

Vi ser reglerne som et eksempel på et ønske om, at centralisere indsatsen i ét statsligt system.

Hvis reglerne skal tages for pålydende, har vi umiddelbart svært ved at se, at de giver plads til en virkelighed, hvor borgere og arbejdsgivere kan benytte andre indgange end Jobnet's, når de fx skal søge job eller annoncere efter arbejdskraft. Der er heller ikke plads til, at arbejdsgivere kan ringe til

jobcenteret og bede om at få formidlet ledige til job. For efter reglerne skal registreringen jo ske på Jobnet.

Den form for centralisering vil kunne få store konsekvenser for arbejdsmarkedet og komme til at virke stik imod hensigten.

Vi kan ikke se behovet for reglerne, som vi gerne ser udgår.

I § 40 lægges der op til, at ministeren kan etablere og drive andre it-systemer end de allerede etablerede, herunder landsdækkende systemer, og i § 50 lægges der op til, at ministeren som noget nyt samtidig kan kræve, at a-kasserne bruger disse systemer, ligesom ministeren kan fastlægge de nærmere krav til brugen heraf.

I bemærkningerne til § 40 nævnes som et eksempel, at bemyndigelsen i § 50 fx vil kunne bruges til at fastsætte regler om, at ledige medlemmer i a-kasserne via et nyt landsdækkende system til selvbooking af samtaler i jobcentre, skal kunne booke rådgivningssamtaler i a-kasserne.

Vi bemærker, at vi ikke støtter op om, at bemyndigelsen bruges hertil, hvis den samtidig bruges til at fastsætte krav om, at samtalerne kun kan bookes via det nye landsdækkende system – og ikke via a-kassernes allerede etablerede systemer til selvbooking af fx rådgivningssamtaler. Hvis man fra statsligt hold ønsker en regulering med, hvilke interne systemer fx a-kasserne og andre private medlemsforeninger skal bruge, vil vi i øvrigt opfordre til, at reguleringen ikke sker på administrativt niveau – men på lovniveau og efter politisk behandling i Folketinget.

II. Oplysninger fra jobloggen

I § 37, stk. 1 og 3, lægges der op til, at oplysninger, der er registreret i en joblog, indgår i Det Fælles Datagrundlag, og at samme oplysninger kan bruges til opfølgning på de lediges opfyldelse af rådighedsforpligtelsen, herunder til kontrol.

Vi er enige i, at alle relevante oplysninger skal udveksles, men bemærker dog samtidig, at der er behov for en præcisering af, at kun rådighedsrelevante oplysninger i jobloggen vedr. jobsøgning og støtte hertil skal indgå i Det Fælles Datagrundlag og ligge til grund for en eventuel rådighedsopfølgning og kontrol.

III. Jobformidling og et nyt landsdækkende register vedr. jobordrer

Som noget nyt vil der blive etableret et landsdækkende register omfattende jobordrer som en del af det fælles it-baserede datagrundlag. Også jobordrer fra arbejdsgiverne til a-kasserne vil skulle registreres heri. De nærmere regler om registreringen vil senere blive fastsat på administrativt niveau.

AK-Samvirke bemærker, at det er vigtigt, at der bliver mulighed for at tage højde for den situation, at en arbejdsgiver ikke ønsker, at en jobordre, som arbejdsgiveren henvender sig til a-kassen om, registreres i det nye register. Vi anerkender vigtigheden af transparens og som følge heraf, at jobordrer synliggøres. Men det vil omvendt ikke være hensigtsmæssigt, hvis arbejdsgivere potentielt vælger jobformidling helt fra, fordi jobordrerne fra arbejdsgiveren skal registreres i et centralt register, og han dermed risikerer at blive kontaktet af alle mulige aktører.

Endvidere ser vi gerne, at reglerne udmøntes sådan, at jobordrer fra arbejdsgivere først gøres tilgængelige for andre, hvis den, som arbejdsgiveren har henvendt sig til med ordren, ikke umiddelbart selv kan besætte den.

IV. Genopretning af data

Som noget nyt lægges der op til, at a-kasserne – ligesom jobcentrene – skal være omfattet af regler om datagenopretning ved manglende overholdelse af regler om indberetning af data mv. Men samtidig ændres reglerne. Bl.a. fremgår det nu ikke længere, at der skal ske et samarbejde mellem myndighederne og de dataansvarlige om en eventuel datagenopretning, og at myndighedskrav om genopretning skal tage afsæt i forudgående dialog og eventuelt i handleplaner, som man så vidt muligt er enige om.

AK-Samvirke er enige i, at reglerne skal overholdes – og at data, som fx ikke er indberettet korrekt, som udgangspunkt skal genoprettes. AK-Samvirke bemærker dog, at det må være i alles interesse at datagenopretning fortsat er noget, som man samarbejder og går i dialog med hinanden om. Vi ser derfor gerne, at dette er noget, der præciseres og eventuelt sættes ind i reglerne igen.

Der lægges også op til, at udgifterne til datagenopretning skal afholdes af kommunen eller a-kassen. Vi går ud fra, at det kun er egne udgifter kommunerne og a-kasserne skal afholde – og ikke udgifter i forbindelse med en eventuel datagenopretning for staten.

AK-Samvirke savner i øvrigt en tilsvarende regel om, at staten afholder a-kassens udgifter, hvis det er staten, der er skyld i, at data skal genoprettes.

Med venlig hilsen

Torben Poulsen
Formand